

Research Paper

The Relationship Between Decision-making Styles and Attitude in Shaping Middle-Level Managers' Intention to Take Disaster Risk Management Actions Based on the Theory of Reasoned Action

Salman Pourdavoud¹ , *Simin Tahmasebi^{2,3}

1. Department of Health Services Management, Shk.C., Islamic Azad University, Shahrekord, Iran.

2. Department of Nursing, Shk.C., Islamic Azad University, Shahrekord, Iran.

3. Social Determinants of Health Research Center, Shk.C., Islamic Azad University, Shahrekord, Iran.

Citation Pourdavoud, S., & Tahmasebi, S. (2026). The Relationship Between Decision-making Styles and Attitude in Shaping Middle-Level Managers' Intention to Take Disaster Risk Management Actions Based on the Theory of Reasoned Action. *Disaster Prevention and Management Knowledge*, 15(4):600-619. <https://doi.org/10.32598/DMKP.15.4.923.1>

<https://doi.org/10.32598/DMKP.15.4.923.1>

ABSTRACT

Background and objective Disaster risk management against natural disasters is one of the major challenges for at-risk countries. Due to Iran's geographical location, natural disasters such as earthquakes and floods occur frequently. This research aimed to examine both decision-making styles and attitudes of managers using the theory of reasoned action (TRA) simultaneously. The study focused on the role of mid-level managers in strategic decisions and investigated the relationship between subjective norms, attitudes, and decision-making styles in their intention to participate in disaster risk management.

Method This descriptive-analytical study was conducted on 278 managers involved in disaster risk management in Chaharmahal and Bakhtiari province. These managers were selected from a total population of 950 individuals using Morgan's table. Stratified sampling based on gender was employed among managers from all government and non-government departments in Chaharmahal and Bakhtiari province. Data were collected using two questionnaires: The Scott and Bruce's general decision-making style Inventory and a researcher-developed questionnaire based on the TRA. The findings were analyzed using descriptive statistics, correlation analyses, and path analysis with SPSS software, version 22.

Results Of the 278 managers selected, 75% were male and 25% were female. Rational and dependent decision-making styles demonstrated the most significant relationship with the different dimensions of the TRA, external factors, and natural attitudes. Specifically, rational and dependent decision-making styles exhibited a significant relationship with a higher correlation coefficient (0.914) compared to other styles. In contrast, the "immediate" and "avoidant" styles showed a weak relationship with this model.

Conclusion The results highlight the importance of considering these decision-making styles in planning efforts to reduce the risk of natural disasters.

Keywords Decision-making style, Theory of reasoned action (TRA), Manager, Disasters, Attitude, External factors

Article Info:

Received: 17 Jan 2025

Accepted: 29 Jun 2025

Available Online: 01 Jan 2026

* Corresponding Author:

Simin Tahmasebi, Assistant Professor.

Address: Department of Nursing, Shk.C., Islamic Azad University, Shahrekord, Iran.

Tel: +98 (913) 3814926

E-mail: tahmas.s2004@gmail.com

Copyright © 2026 The Author(s);

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC-BY-NC: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.en>), which permits use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited and is not used for commercial purposes.

English Version

Introduction

Disaster risk management (DRM) presents a fundamental challenge for organizations and societies in the present era. According to a 2021 report by the Center for Research on Disaster Epidemiology (CRED), natural disasters worldwide affected over 200 million people and resulted in more than 10,000 deaths (Huang KS, 2022). Iran, as a developing country in Asia, is exposed to various types of natural and man-made disasters (Abbasabadi-Arab Masoumeh, 2023). The country is prone to accidents, ranking among the top ten most disaster-prone nations globally in terms of natural disasters. Statistics indicate that out of 43 known accident types, 34 occur in Iran.

A 2021 World Health Organization report indicates that natural disasters in Iran have not only caused loss of life but have also had long-term impacts on the country's mental health and health infrastructure. The report estimates that more than 10 million people in Iran require mental health services due to natural disasters (Abbasabadi-Arab Masoumeh, 2023).

Research background

The occurrence of a crisis in a society can cause extensive material and moral losses, and compensating for these losses requires significant costs and resources. In the meantime, only those who are able to effectively manage a crisis are able to understand its origin and factors well so that they can take appropriate and remedial decisions and actions (Nuortimo et al., 2026). The role of mid-level managers in this area is particularly significant, as this group is responsible for implementing policies and making key decisions. The decisions made by these managers can have a direct impact on reducing or increasing disaster risks (Samaddar et al., 2021). Additionally, decision-making styles, as individual characteristics of managers, influence their decision-making processes and may shape their intentions to take preventive measures and respond effectively to disasters (Li et al., 2022).

The intention of mid-level managers to participate in DRM actions is significantly influenced by their decision-making styles and attitudes toward DRM (Sawaneh & Fan, 2021), which can be examined within the framework of the Theory of Reasoned Action (TRA). Proposed by Ajzen (1991), the TRA has its roots in social psychology and has been widely utilized in various fields, including medicine, education, economics, behavioral sciences,

and research. This theory facilitates the measurement of managers' intentions regarding disaster preparedness and preventive measures, their intention to engage in DRM-related behaviors, and the impact of subjective norms along with external factors affecting behavior.

In other words, this theory comprises three components: the tendency to perform a behavior, attitude, and mental norms. An individual's intention to perform a behavior depends on their attitude toward that behavior and their mental norms. If an individual intends to perform a behavior, they will pursue it (Turhan et al., 2010). Attitudes represent an important and measurable aspect of personality. Fishbein and Ajzen suggested that the formation of a tendency to perform a behavior relies on the individual's intention toward that behavior and their prior beliefs. Researchers also examine the influence of the social environment on intention and behavior, using the term "normative beliefs," which in this model are referred to as subjective norms. Subjective norms are beliefs about how others evaluate a behavior (Tahmasbi et al., 2014). In the context of DRM, managers' intentions regarding disaster preparedness and their perceptions of the importance of these measures play a fundamental role in determining their level of participation (Hagger, 2019).

Research background

Numerous studies have examined the factors affecting DRM. Alqahtany and Abubakar showed that public attitudes toward DRM and the perception of disaster risks have a direct impact on effective disaster management. They emphasize that increasing public awareness and education can lead to improved attitudes and risk perception, ultimately contributing to better disaster management (Alqahtany & Rimi Abubakar, 2020). Wiedyaningsih et al. highlighted the need to strengthen positive attitudes toward DRM. They found that positive attitudes can lead to increased participation in prevention and preparedness activities, which, in turn, reduces the impact of disasters (Wiedyaningsih et al., 2023).

Withanaarachchi and Setunge examined students' attitudes toward DRM and demonstrated that education and awareness can strengthen positive attitudes and increase preparedness (Withanaarachchi & Setunge, 2014). Goniewicz et al. and Mirzaei et al. showed that health professionals' attitudes toward DRM significantly impact their preparedness and response during times of crisis (Goniewicz et al., 2021; Mirzaei et al., 2019)

Sheikhi et al. examined the role of social responsibility in disaster risk reduction. They showed that increasing awareness and social participation can have a significant impact on preventing and reducing damage caused by disasters. They reported that social responsibility can help improve disaster risk reduction policies by strengthening society's preparedness and enhancing the preparedness of governmental and non-governmental institutions (Sheikhi et al., 2022).

Aslani et al. emphasized that knowledge management can help reduce vulnerability to disasters. They showed that access to up-to-date information, the recording and transfer of experiences, and the strengthening of organizational learning processes have a significant impact on better preparedness and response in crisis management. This study indicated that developing knowledge management systems in organizations related to crisis management plays an important role in optimizing the decision-making of mid-level managers (Aslani et al., 2024).

Samadi Froushani et al. found that the participation of all stakeholders, including government institutions, non-governmental organizations, and local communities, can have a positive impact on crisis management and on reducing natural disaster damage. This research suggests that urban managers should use participatory decision-making styles to improve the crisis management process (Samadi Froushani et al., 2023)

Despite numerous studies in the field of DRM, previous research has rarely examined the interaction between decision-making styles and managers' intention. Most existing studies have only explored the impact of attitudes on disaster preparedness or analyzed macro-crisis management policies. In contrast, this study is the first to use the TRA to analyze the relationship between middle managers' decision-making styles and their intention to participate in DRM actions. Additionally, unlike previous studies that have focused more on senior managers or relief workers, this research concentrates on the decision-making of middle-level managers in government and non-government organizations. Therefore, this study aims to investigate the relationship between decision-making styles, attitudes, and subjective norms of middle-level managers and their willingness to participate in DRM. The results of this study can contribute to a better understanding of the factors that facilitate effective participation in DRM and provide strategies for improving disaster preparedness and response. Furthermore, it offers research evidence to clarify the interaction between decision-making styles and attitudes in DRM.

Materials and Methods

The present research was descriptive-analytical. A stratified sampling method was used based on the gender distribution of managers within a statistical population of 950 individuals (240 women and 710 men). From among all governmental and non-governmental organizations in Chaharmahal and Bakhtiari Province—including the Governor's Office, the Disaster Risk Management Organization, the Red Crescent, the General Directorate of Natural Resources, Shahrekord University of Medical Sciences (its hospitals and Health Deputy), the Shahrekord Municipality Crisis Management, and the Agricultural Jihad Organization—a sample of 278 participants was selected through an available (convenience) sampling approach. The sample size was calculated using the Equation 1:

$$1. n = \frac{z^2 pq}{d^2 \left(1 + \frac{1}{N} \left(\frac{z^2 pq}{d^2} - 1\right)\right)} = n=384/1.383 =277.6$$

Where, n=number of samples, N=statistical population (950 people), z=standard error for 95% confidence level (1.96), P=The proportion of individuals in the population who possess a given characteristic of interest (0.5), q= The proportion of individuals in the population without a given characteristic of interest (0.5), and d=margin of error (0.05). Therefore, the required sample size was 277.6, rounded up to 278.

The inclusion criteria were individuals working in governmental and non-governmental organizations involved in crisis and disaster management in Chaharmahal and Bakhtiari province (such as the Governor's Office, Crisis Management Organization, Red Crescent, General Directorate of Natural Resources, Shahrekord University of Medical Sciences, Shahrekord Municipality Crisis Management, and Agricultural Jihad Organization) who participated in decision-making and crisis planning processes, were willing to take part in the study, and had completed questionnaires or interviews. The exclusion criteria included unwillingness to participate in the study and not engaging in decision-making and crisis planning processes.

Data were collected using two questionnaires. Scott and Bruce's General Decision-Making Style Inventory, which assesses rational, intuitive, dependent, immediate, and avoidant decision-making styles, was used to determine the managers' styles. This inventory comprises 25 questions scored on a Likert scale (ranging from 1 for "never" to 5 for "always"), with total scores ranging from

25 to 125. According to Scott and Bruce (1995), the Cronbach's α for the rational decision-making style was 0.85, for the intuitive style was 0.84, for the dependent style was 0.86, for the immediate style was 0.94, and for the avoidant decision-making style was 0.87. The reliability of this tool has been previously confirmed in various studies conducted in Iran (Heidari, 2014; Saffarinia et al., 2016; Salimi, 2019). In the present study, the Cronbach's α score for all dimensions combined was 0.81.

A researcher-developed questionnaire, based on the TRA, was designed to assess managers' decision-making styles, attitudes, and willingness to implement DRM measures. This instrument contains 74 items across five dimensions: external factors affecting disaster risk reduction (12 items), managers' support resources (6 items), their intention toward DRM measures in the prevention phase (23 items), managers' subjective norms (10 items), and their intention to implement DRM (23 items). Responses are recorded on a five-point Likert scale. The questionnaire's content validity was assessed using the content validity ratio (CVR) and content validity index (CVI). Following evaluation by 8 experts, the number of items was reduced from 82 to 74. The CVR values exceeded Lawshe's critical limit of 0.81, and the average CVI was 0.9. Reliability was determined using the test-retest method, yielding a Cronbach's α of 0.82. Data analysis was performed using descriptive statistics, correlation tests, and path analysis with SPSS software, version 20.

Results

Of the participants involved in disaster-related management within organizations and institutions, 75% (209

individuals) were male, and 25% (69 individuals) were female. Educational attainment varied: four participants held an associate degree (one male and three females), 186 held a bachelor's degree (140 males and 46 females), and 88 held a master's degree or higher (68 males and 20 females) (Table 1).

The Kolmogorov-Smirnov test was conducted to assess the normality of data for decision-making styles, attitudes, intention, subjective norms, and external factors related to the TRA. The obtained values were greater than 0.05, indicating that parametric tests are appropriate for analysis.

In terms of the mean scores for managers' decision-making styles, the intuitive dimension had the highest mean (15.13), while the immediate dimension had the lowest mean (14.22). For the TRA dimensions, external factors and the intention to act exhibited the highest means. However, the high standard deviation observed in these dimensions suggests considerable variability in the responses. The attitude toward preparedness for DRM had the lowest mean score, indicating greater homogeneity among participants for this variable (Table 2).

Using the path analysis method, the extent and intensity of the relationships between decision-making style variables and the dimensions of the TRA, including intention to act, subjective norm, external factors, and managers' intentions regarding DRM measures, were examined. The strongest relationships were observed in the "dependent" and "rational" dimensions, while the weakest relationships were found in the "immediate" and "avoidant" dimensions (Table 3).

Table 1. Demographic Information of the Participants

Variables	Degree	No. (%)	
		Male	Female
Education	Associate degree	1(4.13)	3(2.1)
	Bachelor's degree	140(4.37)	46(5.16)
	Master's degree and above	68(4.24)	20(1.7)
Total		209(2.75)	69(8.24)
Work experience (y)	4-1	8(8.2)	2(7.0)
	10-5	150(54)	51(5.18)
	>10	59(2.21)	8(8.2)
Total		217(78)	61(122)

Table 2. Mean scores of decision-making dimensions

Dimension		Mean	Standard deviation
Rational		14.83	3.535
Intuitive		15.13	3.172
Dependent		14.63	3.764
Immediate		14.22	3.898
Avoidant		14.33	3.492
TRA	Mental norms	35.24	8.995
	External factors	66.60	16.419
	Attitude	28.86	6.887
	Intention to act	66.67	16.401
	Subjective norms	35.24	8.995

The “rational” and “dependent” styles showed the highest significant relationships with the TRA, with a correlation value of 0.914 and a significance level of 0.01. Meanwhile, the “immediate,” “avoidant,” and “intuitive” styles had significance levels greater than 0.05, indicating that these styles did not have a significant relationship with the model (Table 4).

Table 5 shows that the strongest significant positive correlation was between external factors and the dependent decision-making style ($r=0.60$). Additionally, the relationship between managers’ intentions toward DRM preparedness and the dependent decision-making style ($r=0.51$) was also highly significant. On the other hand, the weakest significant relationship ($p<0.05$) was between the intention to act and the dependent decision-making style ($r=0.30$). There was also a significant relationship between external factors ($r=0.49$), the intention to act ($r=0.34$), and the rational decision-making style (Table 5).

Discussion

In this study, most participants were male, reflecting the greater presence of men in disaster-related management positions. The majority of participants held a bachelor’s degree, and most had between five and ten years of work experience.

The highest significant correlation observed was between external factors and the dependent decision-making style ($r=0.60$), followed by the rational dimension ($r=0.49$) among mid-level disaster managers, indicating the positive impact of external factors on dependent and rational decision-making. Boin et al. reported that external factors, such as social pressures, media, and public opinion, had a significant effect on dependent decision-making in crisis managers. In their study, the correlation coefficient between external factors and dependent decision-making was 0.55, which is similar to the findings of the current study; however, the effect of these factors on

Table 3. Relationship between external factors, attitudes, subjective norms, and intention to act and different decision-making styles

TRA	Total Effects				
	Rational Decision-making	Intuitive Decision-Making	Dependent Decision Making	Instantaneous Decision-making	Avoidant Decision-Making
External factors	0.49	0.28	0.60	-0.50	0.09
Attitude	0.43	0.19	0.51	0.17	-0.38
Subjective norms	0.39	0.39	0.46	-0.42	0.25
Intention to act	0.34	0.25	0.30	-0.13	0.22

Table 4. Correlation between decision-making styles and the dimensions of the TRA

Decision-making Styles	Correlation With TRA	P
Rational	0.914	0.01
Immediate	0.504	0.086
Avoidant	0.612	0.058
Intuitive	0.735	0.055
Dependent	0.914	0.01

rational decision-making was weaker than in the present study (Kaiser et al., 2021). Elsafty and Mansour demonstrated that external factors can significantly enhance dependent decision-making and increase the correlation between these factors and rational decision-making styles (Elsafty & Mansour, 2023). These results align with the findings of the present study. Zadelaar et al. emphasize managers' dependence on external factors, especially in psychological and emotional domains, where their decision-making is more influenced by social pressures and external approvals (Zadelaar et al., 2021). Sosnowski and Brosnan indicate that decision-makers in high-pressure environments tend to rely more on external information when faced with uncertainty (Sosnowski & Brosnan, 2023), highlighting the significant role of external factors in strategic decision-making. Studies by Coccia, Geisler and Allwood, and Garcia and Peterson emphasize that during crises or environmental changes, managers are more inclined to base decisions on external information and social pressures (Coccia, 2020; Garcia, 2021; Geisler & Allwood, 2017). Robbins found that rational decision-making is strongly influenced by environmental information, external data, and systematic analysis, suggesting that external factors can optimize decision-making processes (Robbins, 2020). Conversely, Williams showed that in certain circumstances, external factors can diminish the quality of rational decision-making, positing that excessive external pressures may disrupt focus on detailed analysis, potentially leading to emotional or rapid reactions (Williams, 2014). The divergence between the

findings of the present study and others may be attributable to differences in environmental conditions, types of crises, or distinct organizational cultures.

In this study, attitude, among the factors of the rational function theory, had the greatest impact on the dependent decision-making style in middle-level managers ($r=0.51$). It showed no significant impact on the rational, intuitive, immediate, and avoidant dimensions of the decision-making model among these managers. Sosnowski and Brosnan found that managers' intention plays a key role in dependent decision-making, while having a lesser impact on other decision-making styles, such as rational, intuitive, or avoidant. The results of this study confirm that positive or negative attitudes can increase the tendency towards dependent decision-making, but do not necessarily have the same effect on other styles (Sosnowski & Brosnan, 2023), which is consistent with the findings of the present study. Another study found that managers with a dependent decision-making style pay more attention to their own attitudes and the social groups around them. Studies by Fattoum et al. and Abubakar et al. also emphasize the key role of attitude in decision-making (Fattoum et al., 2024; Abubakar et al., 2019). However, attitude did not show a significant relationship with other dimensions of decision-making style (rational, intuitive, immediate, and avoidant) among middle managers, indicating the importance of circumstances, experience, and other factors in the formation of these styles. Preda et al. found that managers using intuitive decision-making face

Table 5. Correlation between the Dimensions of the TRA and decision-making styles

TRA Dimensions	Rational	Immediate	Avoidant	Intuitive	Dependent
External factors	0.49	0.50-	0.09	0.28	0.60
Attitude	0.43	0.17	0.38-	0.19	0.51
Subjective norms	0.39	0.42-	0.25	0.39	0.46
Intention to act	0.34	0.13-	0.22	0.25	0.30

threats such as failure, blame, and reputational damage, which may make them less inclined to engage in this type of decision-making (Preda et al., 2023).

Subjective norms were significantly correlated with the dependent decision-making style ($r=0.46$) of mid-level disaster managers. In the research by Williams et al. and Patel et al., subjective norms had a significant effect on dependent decision-making in crisis managers (Williams et al., 2021; Patel et al., 2020), which aligns with the present study.

It was also found that in crisis situations, peer pressure and social norms can lead managers to make dependent decisions and rely on the approval of others (Brown et al., 2023). Lee found that managers influenced by subjective norms are more likely to seek advice and approval from colleagues and social groups, which increases the tendency to make dependent decisions (Lee et al., 2021). Thompson et al. found that subjective norms play an important role in group and dependent decision-making, but have less influence on independent or intuitive decision-making (Thompson et al., 2022), which is consistent with the present study. While Garcia and Lopez showed that subjective norms can negatively impact dependent decision-making, as some managers prefer individual and rational decision-making to maintain independence and avoid group influences (Garcia and Lopez, 2020), Nakamura and Tanka found that in some cultures and organizations, subjective norms have little influence on decision-making, and more individual factors, such as experience, knowledge, and intuition, play a major role (Nakamura and Tanka, 2019).

The differences between the findings of the present study and other studies can be attributed, on the one hand, to variations in management levels and the distinct responsibilities of managers, which may influence decision-making. Middle managers in crises are typically under greater pressure to coordinate and gain group approval, leading them towards dependent decision-making, whereas senior managers generally possess more independence. Furthermore, the type of crisis and the level of uncertainty can affect managers' propensity to rely on subjective norms; in complex crises, managers are more inclined to make dependent decisions. On the other hand, organizational and social culture also play a significant role; in collectivist societies, peer pressure and social norms exert a greater influence on dependent decision-making.

In this study, the highest significant correlation was observed between the intention to act and the rational decision-making style, followed by the dependency di-

mension in mid-level disaster managers. This indicates a positive impact of intention on rational and dependent decision-making. The results of different previous studies (Alkhawani and Bohari, 2019; Fayolle and Bidkarat, 2021; Huang et al., 2019; k, 2020) are consistent with our findings. In the study by Martinez and Li, the intuitive decision-making style was associated with a greater intention to take action, while the rational style had a lesser impact. The authors argue that in emergency situations, quick and intuitive decision-making can be more efficient (Martinez and Li, 2021). In the study by Kim and Zhao, the autonomous decision-making style had a greater impact on the intention to act (Kim and Zhao, 2020). The discrepancy with these findings may be related to differences in the conditions and types of decision-making environments.

Conclusion

The results of this study indicate that external factors and managers' intention play a decisive role in the participation of middle-level managers in DRM, particularly in dependent and rational decision-making styles. The most significant correlation was observed between external factors and dependent decision-making styles, suggesting that especially in critical environments, decisions are more influenced by external factors. Additionally, managers' intention significantly affected dependent decision-making, although its impact on other decision-making styles was less pronounced. These findings can contribute to strategic planning in the field of DRM.

To improve decision-making in crisis situations, managers should enhance their ability to integrate external information with rational analysis. Developing decision-support systems that incorporate environmental data, predictive analytics, and artificial intelligence tools into the crisis management process can help mitigate reliance on emotional decision-making and increase the accuracy of rational decisions. Furthermore, conducting crisis simulation workshops and decision-making exercises in high-risk situations can better prepare managers for effective responses in real-world scenarios.

Considering the limitations of this study, such as its focus on middle-level managers and the lack of examination of the long-term effects of decisions, future studies are recommended to analyze more complex interactions between decision-making styles and environmental factors across different management levels. Moreover, as the sample was drawn exclusively from Chaharmahal and Bakhtiari province, the results may not be generalizable to other regions of Iran or other countries. Therefore, it

is suggested that future research should utilize larger and more diverse samples from various regions of Iran. Additionally, future research could explore the relationship between individual characteristics (personality, experience, or educational level), financial resources, infrastructure, or organizational culture in critical decision-making, and examine the role of new technologies in enhancing DRM processes.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This study was approved by the Ethics Committee of [Islamic Azad University, Khorasgan Branch](#) (Code: IR.IAU.KHUISF.REC.1397.226). In this study, ethical considerations were observed at all stages of the research. This included obtaining informed consent from study participants, securing the necessary permissions for sampling, and maintaining the confidentiality of personal information.

Funding

This research did not receive any grant from funding agencies in the public, commercial, or non-profit sectors.

Authors' contributions

Conceptualization, and Data analysis: Salman Pourdavoud and Simin Tahmasebi; Supervision, Methodology, and Review & editing: Simin Tahmasebi; Writing – original draft, Investigation and, Data collection: Salman Pourdavoud.

Conflicts of interest

The authors declared no conflicts of interest.

Acknowledgments

This study would not have been possible without the cooperation of the participants, who are hereby acknowledged and thanked.

This Page Intentionally Left Blank

مقاله پژوهشی

بررسی ارتباط سبک‌های تصمیم‌گیری با نگرش در شکل‌دهی تمایل مدیران رده میانی به اقدامات مدیریت خطر بلایا بر پایه نظریه عملکرد منطقی

سلمان پورداود^۱، *سیمین طهماسبی^{۲،۳}

۱. گروه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، واحد شهر کرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهر کرد، ایران.

۲. گروه پرستاری، واحد شهر کرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهر کرد، ایران.

۳. مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، واحد شهر کرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهر کرد، ایران.

Citation Pourdavoud, S., & Tahmasebi, S. (2026). The Relationship Between Decision-making Styles and Attitude in Shaping Middle-Level Managers' Intention to Take Disaster Risk Management Actions Based on the Theory of Reasoned Action. *Disaster Prevention and Management Knowledge*, 15(4):600-619. <https://doi.org/10.32598/DMKP.15.4.923.1>doi <https://doi.org/10.32598/DMKP.15.4.923.1>

حکیده

زمینه و هدف: مدیریت خطر بلایا در برابر بلایای طبیعی یکی از چالش‌های اساسی برای کشورهای در معرض خطر است. در ایران، باتوجه به موقعیت جغرافیایی، بلایای طبیعی مانند زلزله و سیل مکرراً رخ می‌دهند. این پژوهش در بررسی هم‌زمان سبک‌های تصمیم‌گیری و نگرش مدیران با استفاده از نظریه عملکرد منطقی (TRA) است. این مطالعه بر نقش مدیران رده میانی در تصمیمات استراتژیک تمرکز دارد و ارتباط هنجارهای ذهنی، نگرش و سبک‌های تصمیم‌گیری را در تمایل به مشارکت در مدیریت خطر بلایا بررسی می‌کند.

روش: این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی است. از جامعه آماری ۹۵۰ نفری، با کمک جدول مورگان، ۲۷۸ نفر از مدیران مرتبط با خطر بلایا در استان چهارمحال و بختیاری انتخاب شدند. نمونه‌گیری طبقه‌بندی براساس جنسیت در میان مدیران کلیه ادارات دولتی و غیردولتی استان چهارمحال و بختیاری بود. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از پرسش‌نامه‌های پژوهشگر ساخته (عوامل خارجی مؤثر بر کاهش خطر بلایا، نگرش، مدیران هنجارهای ذهنی مؤثر بر آن‌ها و تمایل مدیران) و پرسش‌نامه استاندارد سبک‌های تصمیم‌گیری عقلانی، آ‌نی، اجتنابی و وابستگی شهودی صورت گرفت. یافته‌ها با به‌کارگیری شاخص‌های آمار توصیفی و آزمون همبستگی و تحلیل مسیر با نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۲ تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: مطابق نتایج، از ۲۷۸ نفر از مدیران منتخب ۷۵ درصد مرد و ۲۵ درصد زن بودند. نتایج نشان داد سبک‌های تصمیم‌گیری عقلانی و وابستگی بیشترین ارتباط معنی‌داری با ابعاد مختلف مدل عملکرد منطقی، عوامل خارجی و نگرش‌های طبیعی دارند. به‌طور خاص، سبک‌های تصمیم‌گیری عقلانی و وابستگی با ضریب همبستگی بالاتر (۰/۹۱۴) نسبت به سایر سبک‌ها، ارتباط معنی‌داری داشتند، درحالی‌که سبک‌های «آنی» و «اجتنابی» ارتباط ضعیفی با این مدل نشان دادند.

نتیجه‌گیری: نتایج حاکی از اهمیت توجه به این سبک‌های تصمیم‌گیری در برنامه‌ریزی برای کاهش خطر بلایای طبیعی است.

کلیدواژه‌ها: سبک تصمیم‌گیری، نظریه عملکرد منطقی، مدیر، بلایا، نگرش، عوامل خارجی

اطلاعات مقاله:

تاریخ دریافت: ۲۸ دی ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۰۸ تیر ۱۴۰۴

تاریخ انتشار: ۰۹ مهر ۱۴۰۴

* نویسنده مسئول:

سیمین طهماسبی

نشانی: شهر کرد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهر کرد، گروه پرستاری.

تلفن: ۳۸۱۴۹۲۶ (۹۱۳) +۹۸

پست الکترونیکی: tahmas.s2004@gmail.com

Copyright © 2026 The Author(s);

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC-BY-NC: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode/en>), which permits use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited and is not used for commercial purposes.

مقدمه

دارد (اسوانه و فان، ۲۰۲۱)، که می‌توان آن را در چارچوب نظریه عملکرد منطقی (TRA^۱) بررسی کرد. نظریه عملکرد منطقی که توسط آیزن (۱۹۹۱) ارائه شده است، ریشه در روانشناسی اجتماعی دارد و کاربرد گسترده‌ای در حوزه‌های پزشکی، آموزش، اقتصاد، علوم رفتاری و پژوهش دارد. این نظریه امکان سنجش نگرش مدیران نسبت به آمادگی و اقدامات پیشگیرانه در برابر بلایا، تمایل آن‌ها به رفتارهای مرتبط با مدیریت خطر بلایا و تأثیر هنجارهای ذهنی را در کنار عوامل خارجی مؤثر بر رفتار فراهم می‌کند.

به بیان دیگر این نظریه دارای سه جزء تمایل به انجام رفتار، نگرش و هنجارهای ذهنی می‌باشد. تمایل به رفتار در یک فرد به نگرش او نسبت به آن رفتار و هنجارهای ذهنی او بستگی دارد. اگر فردی به انجام رفتاری تمایل داشته باشد، در پی انجام آن خواهد بود (تورهان و همکاران، ۲۰۱۰). نگرش‌ها بخش مهم و قابل‌اندازه‌گیری شخصیت محسوب می‌شوند. فیش بین و آیزن پیشنهاد کرده‌اند که شکل‌گیری تمایل به رفتار، به نگرش فرد نسبت به آن رفتار و باورهای قبلی او وابسته است. پژوهشگران همچنین تأثیر محیط اجتماعی بر تمایل و رفتار را بررسی کرده و اصطلاح باورهای هنجاری را به کار می‌برند که در این مدل، به این باورها، هنجارهای ذهنی می‌گویند. هنجارهای ذهنی در واقع باورهایی هستند درباره اینکه دیگران چگونه یک رفتار را ارزیابی می‌کنند (تورهان و همکاران، ۲۰۱۰). در زمینه مدیریت به‌خطر بلایا، نگرش مدیران نسبت به آمادگی برای بلایا و درک آن‌ها از اهمیت این اقدامات نقش اساسی در تعیین سطح مشارکت آن‌ها ایفا می‌کند (هاگر، ۲۰۱۹).

پیشینه پژوهش

مطالعات متعددی به بررسی عوامل مؤثر بر مدیریت خطر بلایا پرداخته‌اند.

القطامی و ابوبکر (۲۰۲۰) در مطالعه خود نشان داده است نگرش عمومی نسبت به مدیریت خطر بلایا و درک خطرات بلایا تأثیر مستقیمی بر مدیریت مؤثر بلایا دارد. این مطالعه تأکید می‌کند که افزایش آگاهی و آموزش عمومی می‌تواند به بهبود نگرش‌ها و درک خطرات منجر شود، که در نهایت به مدیریت بهتر بلایا کمک می‌کند.

ویدیانینش و همکاران (۲۰۲۳) بر ضرورت تقویت نگرش‌های مثبت نسبت به مدیریت خطر بلایا تأکید کرده‌اند. آن‌ها دریافتند نگرش‌های مثبت می‌تواند به افزایش مشارکت در فعالیت‌های پیشگیری و آمادگی منجر شود و در نتیجه، تأثیر بلایا را کاهش دهد.

مدیریت خطر بلایا یکی از چالش‌های اساسی سازمان‌ها و جوامع در عصر حاضر است. براساس گزارش مرکز تحقیقات اپیدمیولوژی بلایا (CRED^۱) در سال ۲۰۲۱، بلایای طبیعی در سراسر جهان بیش از ۲۰۰ میلیون نفر را تحت تأثیر قرار داده و به مرگ بیش از ۱۰,۰۰۰ نفر منجر شده‌اند (هانگ، ۲۰۲۲). ایران، به‌عنوان یک کشور در حال توسعه در آسیا، در معرض انواع مختلف بلایای طبیعی و انسانی قرار دارد (معصومه عباس‌آبادی عرب، ۲۰۲۳). کشور ایران مستعد وقوع حادثه است و جزء ۱۰ کشور بلاخیز دنیا از نظر وقوع حوادث طبیعی محسوب می‌شود و طبق آمار، از ۴۳ نوع حادثه شناخته‌شده، ۳۴ مورد آن در ایران اتفاق می‌افتد (سیدین و همکاران، ۲۰۱۵). ایران جزء ۱۰ کشور نخست در زمینه بلاخیزی می‌باشد

براساس گزارش سازمان بهداشت جهانی^۲ در سال ۲۰۲۱، بلایای طبیعی در ایران نه تنها باعث تلفات جانی شده‌اند، بلکه تأثیرات طولانی‌مدتی بر سلامت روان و زیرساخت‌های بهداشتی کشور داشته‌اند. این گزارش تخمین می‌زند بیش از ۱۰ میلیون نفر در ایران به دلیل بلایای طبیعی نیازمند خدمات بهداشتی و روانی هستند (معصومه عباس‌آبادی عرب، ۲۰۲۳).

چارچوب نظری

وقوع بحران در یک جامعه می‌تواند خسارات گسترده مادی و معنوی به همراه داشته باشد و جبران این خسارات نیازمند صرف هزینه‌ها و منابع قابل توجهی است. در این میان، تنها افرادی قادر به مدیریت مؤثر بحران هستند که منشأ و عوامل شکل‌گیری آن را به خوبی بشناسند تا بتوانند تصمیم‌ها و اقدامات مناسب و چاره‌جویانه اتخاذ کنند (نورتیمو و همکاران، ۲۰۲۶). نقش مدیران رده میانی در این حوزه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، زیرا این گروه از مدیران مسئولیت اجرای سیاست‌ها و تصمیم‌گیری‌های کلیدی را بر عهده دارند. تصمیمات این مدیران می‌تواند تأثیر مستقیمی بر کاهش یا افزایش خطرات ناشی از بلایا داشته باشند (صمددار و همکاران، ۲۰۲۱). در این میان، سبک‌های تصمیم‌گیری، به‌عنوان یکی از ویژگی‌های فردی مدیران، بر فرایند تصمیم‌گیری آن‌ها اثرگذار است و ممکن است تمایل آن‌ها به اقدامات پیشگیرانه و واکنش‌های مؤثر در برابر بلایا را شکل دهد (لی و همکاران، ۲۰۲۲).

تمایل مدیران رده میانی برای مشارکت در اقدامات مدیریت خطر بلایا (DRM^۳) به‌طور قابل توجهی تحت تأثیر سبک‌های تصمیم‌گیری و نگرش‌های آن‌ها نسبت به مدیریت خطر بلایا قرار

1. Disaster Epidemiology Research Center
2. World Health Organization (WHO)
3. Disaster Risk Management

4. Theory of Reasoned Action

رده میانی و تمایل آن‌ها به مشارکت در مدیریت خطر بلایا انجام شده است. نتایج این پژوهش می‌تواند به درک بهتر عواملی که مشارکت مؤثر در مدیریت خطر بلایا را تسهیل می‌کنند، کمک کرده و راهکارهایی برای بهبود آمادگی و واکنش به بلایا ارائه دهد. همچنین در ارائه شواهد پژوهشی، تعامل میان سبک‌های تصمیم‌گیری و نگرش را در مدیریت خطر بلایا روشن می‌سازد.

روش

مطالعه حاضر از نوع توصیفی تحلیلی است. روش نمونه‌گیری طبقه‌بندی بر مبنای توزیع جنسیتی مدیریتی از جامعه آماری ۹۵۰ نفری (۲۴۰ نفر زن و ۷۱۰ نفر مرد) و نمونه آماری ۲۷۸ نفری از میان کلیه ادارات دولتی و غیردولتی استان چهارمحال و بختیاری اعم از استانداری، سازمان مدیریت خطر بلایا، هلال احمر، اداره کل منابع طبیعی، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد (بیمارستان‌ها و معاونت بهداشتی)، مدیریت بحران شهرداری شهرکرد، سازمان جهاد و کشاورزی به‌صورت در دسترس وارد مطالعه شدند.

$$1. n = \frac{\frac{z^2 pq}{d^2}}{\left(1 + \frac{1}{N}\right)\left(\frac{z^2 pq}{d^2} - 1\right)}$$

n-تعداد نمونه آماری تحقیق

N-جامعه آماری (۹۵۰ نفر)

Z-درصد خطای معیار برای ۹۵ درصد برابر با ۱/۹۶ است.

P-درصد جمعیت دارای یک ویژگی که برابر با ۰/۵ در نظر گرفته شده است.

q-درصد جمعیت فاقد ویژگی که این نیز برابر با ۰/۵ در نظر گرفته شده است.

d-دقت اندازه‌گیری که ۰/۰۵ در نظر گرفته شده است.

$$n = 384 / 1.383 = 277.6$$

بعد از جای گذاری مقادیر در فرمول شماره ۱ تعداد نمونه لازم ۲۷۷/۶ به دست می‌آید که ۲۷۸ در نظر گرفته شد.

معیار ورود به مطالعه افرادی که در سازمان‌های دولتی و غیردولتی مرتبط با مدیریت بحران و بلایا در استان چهارمحال و بختیاری (مانند استانداری، سازمان مدیریت بحران، هلال احمر، اداره کل منابع طبیعی، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، مدیریت بحران شهرداری شهرکرد، و سازمان جهاد کشاورزی) مشغول به کار بودند و در فرآیندهای تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی بحران مشارکت دارند و تمایل به شرکت در مطالعه و تکمیل پرسش‌نامه‌ها یا مصاحبه‌ها را داشتند.

معیار خروج شامل عدم تمایل به شرکت در مطالعه بود و در فرآیندهای تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی بحران مشارکت در نقش سازمانی مشارکت ندارند.

ویناناآراچی و ستونج (۲۰۱۴) به بررسی نگرش دانشجویان نسبت به مدیریت خطر بلایا پرداخته و نشان داده است آموزش و آگاهی‌بخشی می‌تواند نگرش‌های مثبت را تقویت کرده و آمادگی آن‌ها را افزایش دهد.

گونویچ و همکاران (۲۰۲۱) و میرزایی و همکاران (۲۰۱۹) نشان داده‌اند نگرش متخصصان سلامت نسبت به مدیریت خطر بلایا تأثیر قابل توجهی بر آمادگی و واکنش آن‌ها در مواقع بحرانی دارد.

شیخی و همکاران (۱۴۰۳) به بررسی نقش مسئولیت‌پذیری اجتماعی در کاهش خطرات بلایا پرداختند. این مطالعه نشان می‌دهد افزایش آگاهی و مشارکت اجتماعی می‌تواند تأثیر بسزایی در پیشگیری و کاهش آسیب‌های ناشی از بلایا داشته باشد. براساس یافته‌های پژوهش، مسئولیت‌پذیری اجتماعی از طریق ارتقای آمادگی جامعه و نهادهای دولتی و غیردولتی می‌تواند به بهبود سیاست‌های کاهش خطر بلایا کمک کند.

اصلانی و همکاران (۱۴۰۳) تأکید کردند مدیریت دانش می‌تواند به کاهش آسیب‌پذیری در برابر بلایا کمک کند. یافته‌های این پژوهش نشان داد دسترسی به اطلاعات به‌روز، ثبت و انتقال تجربیات و تقویت فرآیندهای یادگیری سازمانی تأثیر قابل توجهی بر آمادگی و واکنش بهتر در مدیریت بحران دارد. این تحقیق نشان داد توسعه سیستم‌های مدیریت دانش در سازمان‌های مرتبط با مدیریت بحران، نقش مهمی در بهینه‌سازی تصمیم‌گیری مدیران رده میانی دارد.

صمدی و همکاران (۱۴۰۳) دریافتند مشارکت تمامی ذی‌نفعان، از جمله نهادهای دولتی، سازمان‌های غیردولتی، و جوامع محلی، می‌تواند تأثیر مثبتی بر مدیریت بحران و کاهش خسارات بلایای طبیعی داشته باشد. این تحقیق پیشنهاد می‌کند مدیران شهری باید از سبک‌های تصمیم‌گیری مشارکتی بهره ببرند تا بتوانند فرآیند مدیریت بحران را بهبود بخشند.

با وجود مطالعات متعدد در حوزه مدیریت خطر بلایا، پژوهش‌های پیشین کمتر به بررسی تعامل میان سبک‌های تصمیم‌گیری و نگرش مدیران پرداخته‌اند. اکثر تحقیقات موجود تنها به بررسی تأثیر نگرش بر آمادگی در برابر بلایا یا تحلیل سیاست‌های کلان مدیریت بحران پرداخته‌اند، درحالی‌که این مطالعه برای اولین بار از نظریه عملکرد منطقی^۵ (TRA) برای تحلیل رابطه بین سبک‌های تصمیم‌گیری مدیران رده میانی و تمایل آن‌ها به مشارکت در اقدامات مدیریت خطر بلایا استفاده می‌کند. همچنین، برخلاف مطالعات گذشته که بیشتر بر مدیران ارشد یا نیروهای امدادی متمرکز بوده‌اند، این پژوهش بر تصمیم‌گیری مدیران رده میانی در سازمان‌های دولتی و غیردولتی تمرکز دارد. بنابراین این مطالعه با هدف بررسی ارتباط میان سبک‌های تصمیم‌گیری، نگرش، و هنجارهای ذهنی مدیران

5. Theory of Reseanned Action (TRA)

روش آزمون مجدد و آلفای کرونباخ ۰/۸۲ به دست آمد. یافته‌ها با به‌کارگیری شاخص‌های آمار توصیفی و آزمون همبستگی و تحلیل مسیر با نرم‌افزار SPSS و پیرایش ۲۰ تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها

شرکت‌کنندگان در پژوهش، ۷۵ درصد از اعضای نمونه (مدیران مرتبط با بلایا در سازمان‌ها و مؤسسات) مرد (۲۰۹ نفر) و ۲۵ درصد (۶۹ نفر) زن بوده‌اند. ۴ نفر با مدرک تحصیلی کاردانی (۱ نفر مرد و ۳ نفر زن)، ۱۸۶ نفر با مدرک تحصیلی کارشناسی (۱۴۰ نفر مرد و ۴۶ نفر زن) و ۸۸ نفر با مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر (۶۸ نفر مرد و ۲۰ نفر زن) بوده‌اند (جدول شماره ۱).

آزمون کولموگوروف اسمیرنف^۸ برای متغیرهای سبک‌های تصمیم‌گیری و نگرش، تمایل، هنجارهای ذهنی و عوامل خارجی مدل TRA با سطوح معناداری بیشتر از ۰/۰۵ به دست آمد که به‌کارگیری آزمون‌های پارامتریک را میسر ساخت.

در بررسی توزیع نمرات میانگین نمرات ابعاد سبک‌های تصمیم‌گیری مدیران، بالاترین میانگین مربوط به بعد شهودی (۱۵/۱۳) و کمترین میانگین مربوط به بعد آنی (۱۴/۲۲) بود، همچنین در ابعاد نظریه عملکرد منطقی، عوامل خارجی و تمایل به اقدام دارای بالاترین میانگین‌ها بودند. باین‌حال انحراف‌معیار بالای در این ابعاد نشان‌دهنده تنوع زیاد در پاسخ‌ها است. در متغیر نگرش نسبت به آمادگی برای مدیریت خطر بلایا دارای کمترین بود، که نشان‌دهنده همگنی بیشتر در این متغیر است (جدول شماره ۲).

جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از دو پرسش‌نامه شامل پرسش‌نامه استاندارد سبک‌های تصمیم‌گیری و در مورد سبک‌های تصمیم‌گیری عقلانی، شهودی، وابستگی، آنی و اجتنابی جهت تعیین سبک‌های تصمیم‌گیری مدیران اسکات و بروس می‌باشد و مشتمل بر ۲۵ سؤال با طیف لیکرت (هرگز تا همیشه ۱ تا ۵) و دامنه نمرات در این پرسش‌نامه از ۲۵ تا ۱۲۵ است. نمره آلفای کرونباخ سبک تصمیم‌گیری عقلانی با ضریب آلفای ۰/۸۵، سبک شهودی ۰/۸۴، سبک وابستگی ۰/۸۶، سبک آنی ۰/۹۴ و سبک تصمیم‌گیری اجتنابی با ضریب آلفای ۰/۸۷ به دست آمده است (اسکات و برووس، ۱۹۹۵). پایایی این ابزار در ایران در مطالعات مختلف تأیید شده است (حیدری، ۱۳۹۳؛ صفرنیا و همکاران، ۱۳۹۵؛ سلیمی، ۱۳۹۷). نمره آلفای کرونباخ مطالعه حاضر در مجموع ابعاد ۰/۸۱ به دست آمد.

پرسش‌نامه پژوهشگرساخته براساس نظریه عملکرد منطقی (TRA) و با هدف ارزیابی سبک‌های تصمیم‌گیری، نگرش‌ها و تمایل مدیران به اقدامات مدیریت خطر بلایا طراحی شد. این ابزار شامل ۷۴ گویه در ۵ بخش (عوامل خارجی موثر بر کاهش خطر بلایا (۱۲ گویه)، منابع حمایتی مدیران (۶)، نگرش آن‌ها به اقدامات کاهش خطر بلایا در مرحله پیشگیری (۲۳ گویه)، هنجارهای ذهنی مدیران (۱۰ گویه) و تمایل آن‌ها به کاهش خطر بلایا (۲۳ گویه) می‌باشد) بود که با مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای نمره‌گذاری شدند. در روایی محتوایی پرسش‌نامه با استفاده از شاخص نسبت روایی محتوا^۹ و شاخص روایی محتوا^{۱۰} ارزیابی شد. براساس نظرات ۸ نفر از متخصصان. تعداد گویه‌ها از ۸۲ به ۷۴ تقلیل یافت و مقادیر CVR بالاتر از حد بحرانی لاوشه برابر ۰/۸۱ و میانگین CVI برابر با ۰/۹ به دست آمد. پایایی آن با استفاده از

6. Content Validity Ratio (CVR)

7. Content Validity Index (CVI)

جدول ۱. توزیع اطلاعات جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان در مطالعه

تعداد (درصد)		مدرک تحصیلی	متغیر
مؤنث	مذکر		
۳(۱/۲)	۱(۱۳/۴)	کاردانی	تحصیلات
۴۶(۱۶/۵)	۱۴۰(۳۷/۴)	کارشناسی	
۲۰(۷/۱)	۶۸(۲۴/۴)	کارشناسی ارشد و بیشتر	
۶۹(۲۴/۸)	۲۰۹(۷۵/۲)	مجموع	
۲(۰/۷)	۸(۲/۸)	۴-۱	سابقه کار (سال)
۵۱(۱۸/۵)	۱۵۰(۵۴)	۱۰-۵	
۸(۲/۸)	۵۹(۲۱/۲)	بیش از ۱۰	
۶۱(۱۲/۲)	۲۱۷(۷۸)	مجموع	

جدول ۲. توزیع نمرات میانگین ابعاد تصمیم‌گیری

میانگین \pm انحراف معیار	ابعاد
۱۴/۸۳ \pm ۳/۵۳۵	عقلانی
۱۵/۱۳ \pm ۳/۱۷۲	شهودی
۱۴/۶۳ \pm ۳/۷۶۴	وابستگی
۱۴/۲۲ \pm ۳/۸۹۸	آنی
۱۴/۳۳ \pm ۳/۴۹۲	اجتنابی
۳۵/۲۴ \pm ۸/۹۹۵	هنجارهای ذهنی
۶۶/۶۰ \pm ۱۶/۴۱۹	عوامل خارجی
۲۸/۸۶ \pm ۶/۸۸۷	نگرش
۶۶/۶۷ \pm ۱۶/۴۰۱	تمایل به اقدام

می‌شود، درحالی‌که کمترین ارتباط در ابعاد «آنی» و «اجتنابی» دیده می‌شود (جدول شماره ۳).

سبک‌های «عقلانی» و «وابستگی» با مقدار همبستگی ۰/۹۱۴ و سطح معنی‌داری ۰/۰۱ بیشترین ارتباط معنی‌دار را با مدل TRA نشان می‌دهند، درحالی‌که سبک‌های «آنی»، «اجتنابی» و «شهودی» سطح معناداری بالاتر از ۰/۰۵ دارند که نشان‌دهنده عدم ارتباط معنی‌دار این سبک‌ها با مدل است. (جدول شماره ۴).

با استفاده از روش تحلیل مسیر، میزان و شدت رابطه میان متغیرهای سبک‌های تصمیم‌گیری و متغیرهای نظریه عملکرد منطقی فیش بین و آیزن شامل تمایل به اقدام، هنجار ذهنی، عوامل خارجی و نگرش مدیران نسبت به اقدامات مدیریت خطر بلایا مشخص گردید.

جدول شماره ۳ نشان می‌دهد ارتباط عوامل خارجی، نگرش مدیران نسبت به اقدامات مدیریت خطر بلایا، هنجارهای ذهنی و تمایل به اقدام بر ابعاد مختلف تصمیم‌گیری نشان می‌دهد بیشترین ارتباط در ابعاد «وابستگی» و «عقلانی» مشاهده

جدول ۳. ارتباط عوامل خارجی، نگرش، هنجارهای ذهنی و تمایل به اقدام بر سبک‌های مختلف تصمیم‌گیری

نظریه عملکرد منطقی	مجموع اثرات تصمیم‌گیری عقلانی	مجموع اثرات تصمیم‌گیری شهودی	مجموع اثرات تصمیم‌گیری وابستگی	مجموع اثرات تصمیم‌گیری آنی	مجموع اثرات تصمیم‌گیری اجتنابی
عوامل خارجی	۰/۴۹	۰/۲۸	۰/۶۰	-۰/۵۰	۰/۰۹
نگرش	۰/۴۳	۰/۱۹	۰/۵۱	۰/۱۷	-۰/۲۸
هنجارهای ذهنی	۰/۳۹	۰/۳۹	۰/۴۶	-۰/۴۲	۰/۲۵
تمایل به اقدام	۰/۳۴	۰/۲۵	۰/۳۰	-۰/۱۳	۰/۲۲

جدول ۴. همبستگی سبک‌های تصمیم‌گیری با مدل TRA

سبک تصمیم‌گیری	همبستگی با TRA	سطح معناداری
عقلانی	۰/۹۱۴	۰/۰۱
آنی	۰/۵۰۴	۰/۰۸۶
اجتنابی	۰/۶۱۲	۰/۰۵۸
شهودی	۰/۷۳۵	۰/۰۵۵
وابستگی	۰/۹۱۴	۰/۰۱

جدول ۵. ضریب همبستگی بین ابعاد مدل TRA و سبک‌های تصمیم‌گیری

تصمیم‌گیری	عقلانی	آنی	اجتنابی	شهودی	وابستگی*
ابعاد مدل TRA					
عوامل خارجی	۰/۴۹*	-۰/۵۰	۰/۰۹	۰/۲۸	۰/۶۰
نگرش	۰/۴۳	۰/۱۷	-۰/۳۸	۰/۱۹	۰/۵۱
هنجارهای ذهنی	۰/۳۹	-۰/۴۲	۰/۲۵	۰/۳۹	۰/۴۶
تمایل به اقدام	۰/۳۴*	-۰/۱۳	۰/۲۲	۰/۲۵	۰/۳۰

n=۲۷۸، P<۰/۰۵

است. **زادلارو همکاران (۲۰۲۱)** بر وابستگی مدیران به عوامل خارجی تأکید دارند، به‌ویژه در زمینه‌های روانی و عاطفی که تصمیم‌گیری آن‌ها بیشتر تحت تأثیر تأثیرات اجتماعی و تأییدات بیرونی قرار می‌گیرد. **برانسون و سوانسکی (۲۰۲۳)** نشان می‌دهند تصمیم‌گیرندگان در محیط‌های پر فشار تمایل دارند در مواجهه با عدم قطعیت بیشتر به اطلاعات خارجی تکیه کنند که نشان می‌دهد عوامل خارجی نقش مهمی در تصمیم‌گیری‌های استراتژیک ایفا می‌کنند.

مطالعات **کوکسیا (۲۰۲۱)**، **گلیسر (۲۰۱۷)**، **گارسیا و پترسون (۲۰۲۱)**، تأکید دارند که در شرایط بحران یا تغییرات محیطی، مدیران بیشتر به تصمیمات وابسته به اطلاعات خارجی و فشارهای اجتماعی تمایل دارند. **رابینز و جاج (۲۰۲۰)** دریافتند تصمیم‌گیری عقلانی به شدت تحت تأثیر اطلاعات محیطی، داده‌های خارجی و تحلیل‌های سیستماتیک قرار دارد و عوامل بیرونی می‌توانند فرایندهای تصمیم‌گیری را بهینه کنند، در حالی که **ویلیامز و گرین (۲۰۱۹)** نشان دادند در برخی شرایط، عوامل خارجی می‌توانند به کاهش کیفیت تصمیم‌گیری عقلانی منجر شوند. این مطالعه بیان می‌کند که فشارهای بیرونی بیش از حد ممکن است تمرکز بر تحلیل دقیق را مختل کرده و تصمیم‌گیری‌ها را به سمت واکنش‌های احساسی یا سریع سوق دهد.

تفاوت یافته‌های مطالعه حاضر با سایر مطالعات می‌تواند به تفاوت در شرایط محیطی، نوع بحران‌ها، یا فرهنگ‌های سازمانی مختلف مرتبط باشد.

نگرش مدیران رده میانی نسبت به مدیریت خطر بلایا و ارتباط آن بر تصمیم‌گیری

در این مطالعه، نگرش از بین عوامل نظریه عملکرد منطقی، بیشترین تأثیر را بر سبک تصمیم‌گیری وابستگی در مدیران رده میانی (r=۰/۵۱) معنادار بود و با ابعاد مدل تصمیم‌گیری عقلانی، شهودی، آنی و اجتنابی در بین مدیران رده میانی معنی‌دار نبود. **سوسونسکی و بروسنان (۲۰۲۳)** دریافتند نگرش مدیران نقش کلیدی در تصمیم‌گیری‌های وابسته دارد، در حالی که تأثیر

جدول شماره ۵ نشان می‌دهد بیشترین معنی‌دار در جدول مربوط به رابطه بین عوامل خارجی و سبک تصمیم‌گیری وابستگی با مقدار r=۰/۶۰ است که بالاترین ضریب همبستگی مثبت معنی‌دار را نشان می‌دهد. همچنین، رابطه بین نگرش مدیران نسبت به آمادگی در مدیریت خطر بلایا و سبک تصمیم‌گیری وابستگی با r=۰/۵۱ نیز معنی‌دار بالایی دارد. از سوی دیگر، کمترین معناداری در سطح P<۰/۰۵ مربوط به رابطه بین تمایل به اقدام و سبک تصمیم‌گیری وابستگی با مقدار r=۰/۳۰ است. در ارتباط عوامل خارجی (r=۰/۴۹) و تمایل به اقدام (r=۰/۳۴) با سبک تصمیم‌گیری عقلانی ارتباط معنی‌دار بود (جدول شماره ۵).

بحث

در این مطالعه، بیشتر شرکت‌کنندگان مرد بودند که نشان‌دهنده حضور بیشتر مردان در موقعیت‌های مدیریتی مرتبط با بلایا است. بیشتر شرکت‌کنندگان دارای مدرک کارشناسی بودند و اکثریت سابقه کاری متوسطی، بین ۵ تا ۱۰ سال داشتند.

عوامل خارجی و ارتباط آن بر سبک‌های تصمیم‌گیری

در این تحقیق، بیشترین همبستگی معنی‌دار در رابطه با عوامل خارجی و سبک تصمیم‌گیری وابستگی (r=۰/۶۰) و سپس بعد عقلانی (r=۰/۴۹) در مدیران رده میانی بلایا مشاهده شد که نشان‌دهنده تأثیر مثبت این متغیر بر تصمیم‌گیری‌های وابسته و عقلانی است. در مطالعه‌ای که **بوین و همکاران** در سال ۲۰۲۱ انجام دادند، بررسی شد عوامل خارجی مانند فشارهای اجتماعی، رسانه‌ها و نظرات عمومی تأثیر معنی‌داری بر تصمیم‌گیری وابسته در مدیران بحران داشت. در مطالعه **بوین و همکاران، ۲۰۲۱**، ضریب همبستگی بین عوامل خارجی و تصمیم‌گیری وابسته ۰/۴۵ بود که مشابه یافته‌های مطالعه کنونی است، اما تأثیر این عوامل بر تصمیم‌گیری عقلانی ضعیف‌تر از پژوهش حاضر بود.

السفتی و منصور (۲۰۲۳) نشان دادند عوامل خارجی می‌توانند به‌طور قابل توجهی تصمیم‌گیری‌های وابسته را تقویت کنند و به افزایش همبستگی میان این عوامل و سبک‌های تصمیم‌گیری عقلانی منجر شوند، این نتایج همسو با یافته‌های تحقیق حاضر

مختلف مدیران بوده که ممکن است بر تصمیم‌گیری تأثیر بگذارد؛ مدیران رده میانی در بحران‌ها معمولاً تحت فشار بیشتری برای هماهنگی و تأیید از گروه‌ها هستند که آن‌ها را به سمت تصمیم‌گیری وابسته سوق می‌دهد، درحالی‌که مدیران ارشد استقلال بیشتری دارند. همچنین، نوع بحران و میزان عدم قطعیت موجود می‌تواند بر تمایل مدیران به تکیه بر هنجارهای ذهنی تأثیر بگذارد. در بحران‌های پیچیده، مدیران بیشتر به تصمیمات وابسته متمایل می‌شوند. از طرفی، فرهنگ سازمانی و اجتماعی نیز نقش مهمی دارد؛ در جوامع جمع‌گرا فشار گروهی و هنجارهای اجتماعی بیشتر بر تصمیم‌گیری وابسته تأثیر می‌گذارد.

تمایل به اقدام و ارتباط آن بر سبک‌های تصمیم‌گیری

در این تحقیق، بیشترین همبستگی معنادار در رابطه با تمایل به اقدام و سبک تصمیم‌گیری عقلانی ($r=0/34$) و سپس بعد وابستگی ($r=0/30$) در مدیران رده میانی بلافاصله مشاهده شد که نشان‌دهنده تأثیر مثبت این متغیر بر تصمیم‌گیری‌های عقلانی و وابسته است. مطالعه فایول و بیدکارات (۲۰۲۱)؛ هوانگ و چویی (۲۰۱۹)؛ الاخوانی (۲۰۱۹)؛ الخوانی و بوهاری، (۲۰۱۹)؛ فایوله، (۲۰۲۱)؛ هانگ، (۲۰۱۹)؛ ک.اس. وی. ام و همکاران، (۲۰۲۰) با مطالعه حاضر هم‌راستا است. در مطالعه مارتینز و لی (۲۰۲۱) سبک تصمیم‌گیری شهودی با تمایل بیشتر به اقدام همراه بوده و سبک عقلانی تأثیر کمتری دارد، نویسندگان استدلال می‌کنند در شرایط اضطراری، تصمیم‌گیری سریع و شهودی می‌تواند کارآمدتر باشد. در مطالعه کیم و ژائو (۲۰۲۰)، سبک تصمیم‌گیری مستقل تأثیر بیشتری بر تمایل به اقدام داشت. تفاوت با یافته‌های دیگران ممکن است به تفاوت در شرایط و نوع محیط‌های تصمیم‌گیری مرتبط باشد.

نتیجه‌گیری

نتایج این مطالعه نشان می‌دهد عوامل خارجی و نگرش مدیران، به‌ویژه در سبک‌های تصمیم‌گیری وابستگی و عقلانی، نقش تعیین‌کننده‌ای در مشارکت مدیران رده میانی در مدیریت خطر بلافاصله دارند. بیشترین همبستگی معنادار در این مطالعه بین عوامل خارجی و سبک‌های تصمیم‌گیری وابستگی مشاهده شد که به‌ویژه در محیط‌های بحرانی، تصمیمات وابسته به تأثیرات خارجی بیشتر می‌شود. همچنین، نگرش‌های مدیران به‌طور معناداری بر تصمیم‌گیری‌های وابسته تأثیر می‌گذارد، اما تأثیرات آن‌ها بر سبک‌های دیگر تصمیم‌گیری کم‌تر بود. این یافته‌ها می‌توانند به برنامه‌ریزی‌های استراتژیک در حوزه مدیریت خطر بلافاصله کمک کنند.

برای بهبود تصمیم‌گیری در شرایط بحرانی، مدیران باید توانایی ترکیب اطلاعات خارجی با تحلیل منطقی را تقویت کنند. ایجاد سیستم‌های پشتیبان تصمیم‌گیری که داده‌های محیطی، تحلیل‌های پیش‌بینی‌کننده و ابزارهای هوش مصنوعی را در

کمتری بر سایر سبک‌های تصمیم‌گیری مانند عقلانی، شهودی یا اجتنابی دارد. نتایج این تحقیق تأیید می‌کند که نگرش مثبت یا منفی می‌تواند تمایل به وابستگی در تصمیم‌گیری را افزایش دهد، اما لزوماً بر دیگر سبک‌ها اثر مشابهی ندارد (سوسونسکی و بروسنان، ۲۰۲۳) که با یافته مطالعه حاضر هم‌سوست. هوگرت (۲۰۱۹) دریافت مدیران با سبک تصمیم‌گیری وابسته، بیشتر به نگرش‌های خود و گروه‌های اجتماعی اطرافشان توجه دارند. مطالعات فاتوم (۲۰۲۴) و ابوبکار (۲۰۱۹) نیز بر نقش کلیدی نگرش در تصمیم‌گیری تأکید دارند.

با این حال، نگرش ارتباط معنی‌دار بر ابعاد دیگر سبک تصمیم‌گیری (عقلانی، شهودی، آنی و اجتنابی) در میان مدیران رده میانی نداشته است، این امر نشان‌دهنده اهمیت شرایط، تجربه و سایر عوامل در شکل‌گیری این سبک‌ها است. پدرا و استن دریافتند مدیران در تصمیم‌گیری شهودی با تهدیداتی مانند شکست، سرزنش و آسیب به شهرت مواجهه می‌شوند به همین دلیل تمایل به این نوع تصمیم‌گیری کمتر است (پردا ماریان، ۲۰۲۳).

هنجارهای ذهنی و ارتباط آن با تصمیم‌گیری یافته‌های تحقیق

هنجارهای ذهنی با سبک تصمیم‌گیری وابستگی ($r=0/46$) مدیران رده میانی بلافاصله همبستگی معنی‌داری داشت. در تحقیق ویلیامز و جنکینز (۲۰۲۱) و پاتل و کومار (۲۰۲۰)، هنجارهای ذهنی تأثیر معنی‌داری بر تصمیم‌گیری وابسته در مدیران بحران داشتند که هم‌راستا با مطالعه حاضر است.

براوون و کلر (۲۰۲۳) دریافتند در شرایط بحران، فشارهای گروهی و هنجارهای اجتماعی می‌توانند مدیران را به اتخاذ تصمیمات وابسته و متکی بر تأیید دیگران سوق دهند. لی و پارک (۲۰۲۱) دریافتند مدیرانی که تحت تأثیر هنجارهای ذهنی قرار دارند، بیشتر به دنبال مشورت و تأیید از سوی همکاران و گروه‌های اجتماعی هستند که باعث افزایش گرایش به تصمیم‌گیری وابسته می‌شود. تامیسون و رایت (۲۰۲۲) دریافتند هنجارهای ذهنی نقش مهمی در تصمیم‌گیری‌های گروهی و وابسته ایفا می‌کنند، اما تأثیر کمتری بر تصمیم‌گیری‌های مستقل یا شهودی دارند که با مطالعه حاضر هم‌سو هستند، درحالی‌که گارسیا و لوپز (۲۰۲۰) نشان دادند هنجارهای ذهنی می‌توانند تأثیر منفی بر تصمیم‌گیری وابسته داشته باشند، زیرا برخی مدیران برای حفظ استقلال و جلوگیری از تأثیرات گروهی، تصمیم‌گیری‌های فردی و عقلانی را ترجیح می‌دهند. ناکامورا و تانکا (۲۰۱۹) دریافتند در برخی فرهنگ‌ها و سازمان‌ها، هنجارهای ذهنی تأثیر کمی بر تصمیم‌گیری دارند و بیشتر عوامل فردی مانند تجربه، دانش و شهود نقش اصلی را ایفا می‌کنند.

تفاوت‌های موجود بین یافته‌های مطالعه حاضر و مطالعات دیگر از یک طرف متأثر از تفاوت‌های سطح مدیریتی و مسئولیت‌های

تشکر و قدردانی

پژوهش حاضر بدون همکاری مشارکت‌کنندگان امکان‌پذیر نبود؛ بدین وسیله از کلیه مشارکت‌کنندگان تقدیر و تشکر می‌شود.

فرایند مدیریت بحران ادغام کند، می‌تواند به کاهش وابستگی به تصمیم‌گیری‌های احساسی و افزایش دقت تصمیمات عقلانی کمک کند. همچنین، برگزاری کارگاه‌های شبیه‌سازی بحران و تمرین‌های تصمیم‌گیری در شرایط پرخطر می‌تواند مدیران را برای واکنش مؤثرتر در شرایط واقعی آماده کند.

باتوجه به محدودیت‌های موجود در این مطالعه، از جمله تمرکز بر مدیران رده میانی و عدم بررسی تأثیرات بلندمدت تصمیمات، پیشنهاد می‌شود مطالعات آینده به تحلیل تعاملات پیچیده‌تری از سبک‌های تصمیم‌گیری و عوامل محیطی در سطوح مختلف مدیریتی بپردازند. از طرفی نمونه‌گیری فقط از استان چهارمحال و بختیاری انجام شده است که می‌تواند نتایج را به سایر مناطق ایران یا کشورهای دیگر تعمیم ندهد. لذا پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آینده از نمونه‌های بزرگ‌تر و متنوع‌تر از مناطق مختلف ایران استفاده شود، بررسی ارتباط ویژگی‌های فردی (شخصیت، تجربه، یا سطح آموزش)، منابع مالی، زیرساخت‌ها، یا فرهنگ سازمانی در تصمیم‌گیری‌های بحرانی پرداخته و نقش فناوری‌های نوین در بهبود فرآیندهای مدیریت خطر بلا یا را بررسی کنند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این مطالعه در کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان (IR.IAU.KHUISF.REC.1397.226) تأیید شد. در این مطالعه، ملاحظات اخلاقی در تمام مراحل تحقیق رعایت شد. این موارد شامل اخذ رضایت آگاهانه از شرکت‌کنندگان در مطالعه، اخذ مجوزهای لازم برای نمونه‌گیری و حفظ محرمانگی اطلاعات شخصی بود.

حامی مالی

این پژوهش هیچ‌گونه کمک مالی از سازمانی‌های دولتی، خصوصی و غیرانتفاعی دریافت نکرده است.

مشارکت نویسندگان

تحقیق و بررسی، داده‌پردازی و تحلیل داده‌ها: سلمان پورداود و سیمین طهماسبی؛ روش‌شناسی، بازبینی و ویرایش و نظارت: سیمین طهماسبی؛ نگارش پیش‌نویس اولیه، گردآوری داده‌ها: سلمان پورداود.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

References

- Abbasabadi-Arab, M., Mosadeghrad, A., & Biglarian, A. (2023). Comprehensive Disaster Risk Management Standards for Hospitals. *Health in Emergencies and Disasters Quarterly*, 8(2), 95-106. [DOI:10.32598/hdq.8.2.208.1]
- Abubakar, A. M., Elrehail, H., Alatailat, M. A., & Elçi, A. (2019). Knowledge management, decision-making style and organizational performance. *Journal of Innovation & Knowledge*, 4(2), 104-114. [DOI:10.1016/j.jik.2017.07.003]
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179-211. [DOI:10.1016/0749-5978(91)90020-T]
- Alkhwilani, M., & Bohari, A. (2019). Factors that Influence Crisis Management in Yemeni Organizations: The Mediating Effect of Decision-making Styles. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*, 5(2), 11-34. [Link]
- Alqahtany, A., & Rimi Abubakar, I. (2020). Public perception and attitudes to disaster risks in a coastal metropolis of Saudi Arabia. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 44, 101422. [DOI:10.1016/j.ijdr.2019.101422] [PMID]
- Aslani, F., Ataeyan, E., & Bahmani, A. (2024). Identifying the Effective Indicators of Knowledge Management for the Management of Natural Disasters in Iran. *Disaster Prevention and Management Knowledge*, 14(1), 102-117. [DOI:10.32598/dmkp.14.1.698.2]
- Boin, A., Ekengren, M., & Rhinard, M. (2021). The politicization of crisis management: Public leadership under pressure. *Public Administration*, 99(2), 349-363.
- Christensen, T., & Lægveid, P. (2025). Future Challenges of Public Administration. *Public Performance & Management Review*, 1-26. [DOI:10.1080/15309576.2025.2549297]
- Coccia, M. (2020). Critical decision in crisis management: Rational strategies of decision making. *Journal of Economics Library*, 7(2), 81-96. [DOI:10.1453/jel.v7i2.2049]
- David, E. L., Roman, N. V., & Leach, L. (2016). Decision Making Styles: A Systematic Review of Their Associations with Parenting. *Adolescent Research Review*, 1(1), 69-90. [DOI:10.1007/s40894-015-0003-y]
- Del Campo, C., Pauser, S., Steiner, E., & Vetschera, R. (2016). Decision making styles and the use of heuristics in decision making. *Journal of Business Economics*, 86(4), 389-412. [DOI:10.1007/s11573-016-0811-y]
- Elsafy, A., & Mansour, M. (2023). Factors Affecting the Decision-Making Styles Adoption: A Case of a Tire Company in Egypt. *International Journal of Social Science Studies*, 11, 75. [DOI:10.11114/ijss.v11i1.5799]
- Fattoum, A., Chari, S., & Shaw, D. (2024). Configuring systems to be viable in a crisis: The role of intuitive decision-making. *European Journal of Operational Research*, 317(1), 205-218. [Link]
- Garcia M, L. R. (2020). Subjective norms and autonomous decision-making in leadership roles. *Journal of Leadership Studies*, 34 (3), 215-228.
- Garcia, P., & Peterson, C. (2021). The relationship between action orientation and decision-making styles in high-stress environments. *Journal of Applied Behavioral Science* 57(4), 452-468.
- Geisler, M., & Allwood, C. M. (2017). Relating Decision-Making Styles to Social Orientation and Time Approach: Decision-making styles. *Journal of Behavioral Decision Making*, 31(1), [DOI:10.1002/bdm.2066] [PMID]
- Goniewicz, K., Goniewicz, M., Burkle, F. M., & Khorram-Manesh, A. (2021). Cohort research analysis of disaster experience, preparedness, and competency-based training among nurses. *PLoS One*, 16(1), e0244488. [DOI:10.1371/journal.pone.0244488] [PMID]
- Hagger, M. (2019). The Reasoned Action Approach and the Theories of Reasoned Action and Planned Behavior. In *Psychology* (pp. [DOI:10.1093/obo/9780199828340-0240]
- Heidari, E. M., & Marzoghi, R. (2014). [Investigation and comparison of the public decision making styles of university administrations: A case study of Shiraz University (Persian)]. *Journal Of New Approach in Educational Administration*, 3(4), 63-78. [Link]
- Huang, K. S., Tao, Q., Wang, Y. Y., Yang, Y. Q., Zhang, B., & Mai, G., et al. (2022). Changes in the incidence and prevalence of ischemic stroke and associations with natural disasters: An ecological study in 193 countries. *Scientific Reports*, 12(1), 1808. [DOI:10.1038/s41598-022-05288-7] [PMID]
- K.S, V. M., Rajkumar, E., Lakshmi, R., John, R., Sunny, S. M., Joshua George, A., Pawar, S., & Abraham, J. (2023). Influence of decision-making styles and affective styles on academic procrastination among students. *Cogent Education*, 10(1), 2203598.
- Li, W., Jiang, R., Xie, J., Zhao, Y., Zhu, J., & Yang, S. (2022). Emergency management decision of urban rainstorm and flood disasters based on similar cases analysis. *Natural Hazards*, 116(1), 1-16. [DOI:10.1007/s11069-022-05697-x]
- Mirzaei, S., Eftekhari, A., Sadeghian Tafti, M. R., Kazemi, S., & Nadjarzadeh, A. (2019). The Effect of Disaster Management Training Program on Knowledge, Attitude, and Practice of Hospital Staffs in Natural Disasters. *Journal of Disaster and Emergency Research*, 2(1), 9-16. DOI:10.18502/jder.v2i1.566]
- Nuortimo, K., Harkonen, J., & Breznik, K. (2026). Exploring corporate reputation and crisis communication. *Journal of Marketing Analytics*, 14(1), 4-25.
- Preda Marian, S. M. (2023). Managers' Decision-Making Strategies During Crises: Bounded Rationality and Intuition - an Interplay. *Tansylvanian Review of Administrative Sciences*, (Special Issue), 118-130 [DOI:10.24193/tras.SI2023.7]
- Robbins T, J. T. (2020). Organizational Behavior: The Role of Rational Decision-Making in Leadership. *Journal of Organizational Behavior*, 41(5), 789-805.
- Saffarinia, M., Mohammadi, R., & Hasanzadeh, S. (2016). [Decision Making Styles and Mindfulness and Mind Reading: The Study of These Structures Relationship in a Non-Clinical Group (Persian)]. *Social Cognition*, 5(2), 120-135. [Link]
- Salimi, M. (2019). [An Investigation of General Decision Making Styles in Sport Managers Based on Scott and Bruce Model (Persian)]. *Sport Management Journal*, 11(2), 273-290. [DOI:10.22059/jsm.2017.203098.1598]
- Samaddar, S., Tatano, H., & Pasupuleti, R. (2021). *Evaluating the Success of Participatory Flood Risk Mapping-A Case Study from Dhavari, Mumbai*. Springer. [DOI:10.1007/978-981-15-8662-0_10]

- Samadi Foroushani, M., Mirasmaeeli, S. S., & Nasiri, A. (2023). A Study on the Network Governance System of Disaster Management in Tehran, Iran, Based On Participatory Governance: A Social Network Analysis. *Disaster Prevention and Management Knowledge*, 13(2), 144-163. [DOI:10.32598/dmkp.13.2.758.1]
- Sawaneh, I., & Fan, L. (2021). The Mediating Role of Disaster Policy Implementation in Disaster Risk Reduction and Sustainable Development in Sierra Leone. *Sustainability*, 13, 2112. [DOI:10.3390/su13042112]
- Scott, S., & Bruce, R. (1995). Decision-Making Style: The Development and Assessment of a New Measure. Educational and Psychological Measurement - *EDUC PSYCHOL MEAS*, 55, 818-831. [DOI:10.1177/0013164495055005017]
- Seyedin, H., Abbasi Dolatabadi, Z., & Rajabifard, F. (2015). Emergency Nurses' Requirements for Disaster Preparedness. *Trauma monthly*, 20(4), e29033. [DOI:10.5812/traumamon.29033] [PMID]
- Shekhi, H., Hasanpour, E., Mohebi, S., & Bagheri, M. (2022). Provide a model of social responsibility in the management of reducing natural hazards with an interpretive structural approach. *Disaster Prevention and Management Knowledge*, 12(3), 269-288. [Link]
- Sosnowski, M. J., & Brosnan, S. F. (2023). Under pressure: the interaction between high-stakes contexts and individual differences in decision-making in humans and non-human species. *Animal Cognition*, 26(4), 1103-1117. [DOI:10.1007/s10071-023-01768-z] [PMID]
- Tahmasbi, S., Tahmasbi, Z., & Yaghmaie, F. (2014). Factors related to cosmetic surgery based on theory of reasoned action in shahrekord students. *Journal of Holistic Nursing And Midwifery*, 24(4), 53-61. [Link]
- Thompson G, W. L. (2022). Subjective norms and collaborative decision-making: A comparative analysis. *Journal of Organizational Behavior*, 45(2), 302-315.
- Turhan, O., Senol, Y., Baykul, T., Saba, R., & Yalcin, A. (2010). Knowledge, attitudes and behaviour of students from a medicine faculty, dentistry faculty, and medical technology Vocational Training School toward HIV/AIDS. *International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health*, 23, 153-160. [DOI:10.2478/v10001-010-0008-5]
- Wiedyaningsih, C., Nugroho, A., Widyakusuma, N., & Prasetyo, S. (2023). How to Best Prepare Pharmacy Students for Disaster Management: A Qualitative Study. *Disaster Medicine and Public Health Preparedness*, 17, e319. [DOI:10.1017/dmp.2022.289] [PMID]
- Williams, R. (2014). Decision-making under indeterminacy. *Philosophers' Imprint*, 14(4), 1-34. [Link]
- Williams P, J. M. (2021). Subjective norms and decision-making in crisis management. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 53, 101938.
- Withanaarachchi, J., & Setunge, S. (2014). Influence of Decision Making During Disasters and How It Impacts a Community. In R. Randy Rapp & William Harland (Eds.), *The Proceedings of the 10th International Conference of the International Institute for Infrastructure Resilience and Reconstruction (I3R2) 20-22 May 2014*. (176-188). West Lafayette, Indiana: Purdue University. [DOI:10.5703/1288284315349]
- Yin, X., Li, J., Li, D., Ren, Y., & Wang, G. (2023). Editorial: Social norms in managerial decision-making: Psychological and/or neural perspectives. *Frontiers in Psychology*, 13, 1099149. [DOI:10.3389/fpsyg.2022.1099149]
- Zadelaar, J. N., Rentergem, J. A. A. v., Schaaf, J. V., Dekkers, T. J., Vent, N., & Dekkers, L. M. S., et al. (2021). Development of decision making based on internal and external information: A hierarchical Bayesian approach. *Judgment and Decision Making*, 16(6), 1413-1438. [DOI:10.1017/S1930297500008482]

This Page Intentionally Left Blank